

ضرب المثل های فارسی

و
اصطلاحات عامیانه

مؤلف:

مصطفی رحیمی نیا

رحیمی نیا، مصطفی. ۱۳۳۶ - گردآورنده و مصصح
ضرب‌المثل‌های فارسی و اصطلاحات عامیانه / مولف مصطفی رحیمی نیا - تهران:
آبرون، ۱۳۸۴.

ISBN 964-5642-58-2

۲۲۴ ص: ۱۷×۱۲ س.م.

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات قیفا.

۱. ضرب‌المثل‌های فارسی -- واژه‌نامه‌ها، ۲. فارسی -- اصطلاح‌های عامیانه --
واژه‌نامه‌ها، ۳. ضرب‌المثل‌های ایرانی -- واژه‌نامه‌ها، الف. عنوان.

۴ ص ۳۷ / PIR ۳۹۹۶ فا ۹/۳۸۸

م ۸۳-۳۸۳۲

کتابخانه ملی ایران

انتشارات آبرون خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان کوچه شهید ساوجبی نیا

پلاک ۱۷ طبقه سوم تلفن: ۸۸۷۳۳۳۳۳

ضرب‌المثل‌های فارسی و اصطلاحات عامیانه

مؤلف: مصطفی رحیمی نیا

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۵

حروفچینی: مهدی فیروزخانی

تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

شابک: ۹۶۴-۵۶۴۲-۵۸-۲

ISBN 964-5642-58-2

مراکز پخش: مقابل دانشگاه تهران - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان شهدای ژاندارمری

پلاک ۲۳۶ - طبقه دوم - تلفن: ۶۶۹۵۲۵۶۲ و ۳۳۹۲۹۹۰۵ - ۰۹۱۲۳۸۵۸۳۷۷

<http://www.BooksGOLPA.com>

E.mail: booksgolpa@hotmail.com

قیمت: ۹۰۰۰ ریال

فهرست

۱۱		أ
۲۳		ا
۴۹		ب
۶۶		پ
۷۳		ت
۸۱		ج
۸۴		چ
۹۰		ح
۹۶		خ
۱۰۸		د
۱۲۵		ذ
۱۲۶		ر
۱۳۳		ز
۱۳۹		س
۱۵۰		ش
۱۵۶		ص
۱۵۹		ض
۱۶۰		ط
۱۶۲		ظ

۱۶۳		ع
۱۶۹		غ
۱۷۱		ف
۱۷۴		ق
۱۷۹		ک
۱۹۰		گ
۱۹۵		ل
۱۹۸		م
۲۰۹		ن
۲۱۴		و
۲۱۶		ه
۲۲۲		ی

مقدمه

یکی از انواع کلام که در محاورات عامه مردم استعمال فراوان دارد، مَثَل یا به تعبیر عامیانه «مَثَل» است.

مَثَل سخنی کوتاه و قابل حفظ و جالب توجه است که ریشه در اعماق فرهنگ یک جامعه دارد و در هنگام مکالمه یا مباحثه دربارهٔ مطلبی به تناسب موضوع، به کار می‌رود.

برای مَثَل تعریف دقیقی که بتواند همهٔ خصوصیات آن را نشان دهد و مرز آن را از دیگر انواع کلام، مشخص کند وجود ندارد، اما با کمی مسامحه می‌توان گفت: مَثَل جمله‌ای است مختصر، مشتمل بر تشبیه یا مضمون حکیمانه که به واسطهٔ روانی الفاظ، روشنی معنا و لطافت ترکیب، بین عامه، مشهور می‌شود و آنرا بدون تغییر یا با

تغییر جزئی، در محاورات خود به کار می‌برند.

عملی که گویندهٔ مثل انجام می‌دهد، ضرب المثل یا مثل زدن و گاهی تمثیل می‌گویند. اما در زبان فارسی، گاهی عبارت «ضرب المثل» به معنای خود مثل استعمال می‌شود. مثلاً می‌گویند: «ضرب المثل های فارسی» و مقصود از آن «مثل های فارسی» است.

مثل در میان همهٔ ملل متمدن و نیمه متمدن جهان رواج دارد و البته مثل های هر قوم و ملتی، نظر به اینک حاصل سالها و قرنهای مشاهده و تجربه و تفکر گذشتگان آن ملت است، بازگو کنندهٔ فرهنگ و روحیات آن ملت نیز می‌باشد. به همین جهت، تحقیق و کاوش در مثل های عامیانه و جستجوی ریشه و منشأ آنها، برای شناخت یک جامعه، از جمله بهترین و سودمندترین روشها بشمار می‌رود، و حتی از مقایسهٔ مثل های اقوام و ملتها می‌توان به وجوه اشتراک یا افتراق فرهنگی آنها پی برد.

در زبان فارسی، گنجینهٔ عظیمی از مثل ها وجود دارد که با مرور و بازخوانی آن می‌توان اولاً با میراث فرهنگی خود آشنا شد. ثانیاً به مجموعه‌ای از بندها و حکمتها و نکته‌های آموزنده، دست یافت که در بردارندهٔ رهنمودهای فراوانی برای بهبود زندگی مادی و معنوی ما می‌باشد.

کتاب حاضر علیرغم حجم اندک آن، به گونه‌ای تنظیم

شده است که از نظر کمی و کیفی حاوی بیشترین و
آموزنده‌ترین ضرب‌المثل باشد. امید است که این
مجموعه مورد استفاده خوانندگان و علاقمندان قرار گیرد.

مصطفی رحیمی‌نیا

زمستان ۱۳۸۴